04.20 Η φύλαξη των ανατολικών συνόρων και οι Ακρίτες

Ποια ήταν τα σύνορα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας ;

Τα σύνορα της αυτοκρατορίας ήταν απέραντα και γι' αυτό η φύλαξή τους ήταν δύσκολη. **Ιδιαίτερα δύσκολη ήταν η προστασία των ανατολικών συνόρων**. **Άρχιζαν από τον Καύκασο και τον Εύξεινο Πόντο, κι ακολουθώντας τον Τίγρη και τον Ευφράτη ποταμό έφταναν ως τον Περσικό Κόλπο**. Πέρα από τα σύνορα αυτά ζούσαν λαοί που, συχνά, έκαναν επιδρομές και λεηλατούσαν τις ανατολικές βυζαντινές περιοχές.

Ποιοι ήταν οι φρουροί των ανατολικών συνόρων της βυζαντινής αυτοκρατορίας ;

Ο **Ηράκλειος** ήταν ο πρώτος αυτοκράτορας που έδωσε γη σε στρατιώτες των ανατολικών συνόρων, για να την καλλιεργούν αλλά και να την υπερασπίζονται. Επειδή τα σύνορα ονομάζονταν **άκρες**, οι φρουροί τους ονομάστηκαν **ακρίτες**. Οι Ακρίτες έγιναν ονομαστοί στα χρόνια που απειλούσαν το Βυζάντιο οι Άραβες (7ος – 10ος αι.). Χιλιάδες παλικάρια, οργανωμένα σε μεγάλες ομάδες, **φρουρούσαν τα περάσματα των συνόρων κι εμπόδιζαν τους εχθρούς να λεηλατούν τα μέρη εκείνα**. Όταν δεν πολεμούσαν, **γυμνάζονταν στο τρέξιμο και στο κοντάρι**. **Βοηθούσαν ακόμη να οχυρωθούν οι ακριτικές πόλεις και να χτιστούν κάστρα και βίγλες στα μέρη τα οποία φύλαγαν**.

Ποια ήταν η σχέση του λαού με τους ακρίτες ;

Ο λαός αισθάνονταν ασφάλεια χάρη στους ακρίτες, τους αγαπούσε και τους θαύμαζε για την ανδρεία τους. Κι έτσι ανδρειωμένους τους εξύμνησε στα **ακριτικά τραγούδια**. **Τα τραγούδια αυτά**, που μιλούν για τη ζωή και τους αγώνες των ακριτών, σώθηκαν από γενιά σε γενιά, **αγαπήθηκαν από το λαό μας κι έγιναν η αρχή των δημοτικών μας τραγουδιών**.

Ποιος ήταν ο Βασίλειος Διγενής Ακρίτας ;

Πιο ονομαστός από τους ακρίτες ήταν ο Βασίλειος Διγενής. **Στο πρόσωπό του συγκέντρωνε τα χαρίσματα όλων των ακριτών και εξυμνήθηκε ξέχωρα στο έπος «Βασίλειος Διγενής Ακρίτας»**. Στην Κύπρο, στον Πόντο, στην Κρήτη και σ' όλη την Ελλάδα μιλούν και τραγουδούν, ακόμη και σήμερα, για **«της γης τον ανδρειωμένο», που είναι απόγονος του Ηρακλή, του Αχιλλέα και του Μεγαλέξανδρου, αλλά και πρόγονος του κλέφτη του 1821**.